

Εργοδοτική ευθύνη επιχειρήσεων

Πέμπτη, 20 Δεκεμβρίου 2012 07:00

 URL: <http://www.naftemporiki.gr/news/redirstory.asp?id=2264069>

Η προστασία εργαζομένων αποτελεί, μεταξύ άλλων, πρωταρχικό αξίωμα μέριμνας στην ευρωπαϊκή τάξη πραγμάτων. Η διασφάλιση δε της εύρυθμης λειτουργίας του συστήματος επιτυγχάνεται με σειρά ενιαίων ευρωπαϊκών οδηγιών για όλες τις χώρες-μέλη της Ε.Ε. Τα θεσμικά όργανα της χώρας έχουν την ευθύνη επιμέλειας σε ό,τι αφορά την τήρηση του νομοθετικού πλαισίου στα θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας Εργασίας.

Σημειώνεται πως οι εξελίξεις δεν δημιουργούν απαραίτητα ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο (σε βασικές γραμμές υπάρχει ήδη). Αναδεικνύουν όμως ένα πιο αυστηρό θεσμικό πλαίσιο που όλο και πιο συχνά ενεργοποιεί θέματα ευθύνης για όλους όσοι εμπλέκονται στην παραγωγική λειτουργία μιας επιχείρησης ή στην κατασκευή ενός τεχνικού έργου. Δηλαδή μιλάμε για ένα νέο καθεστώς που, σύμφωνα με τα ισχύοντα ευρωπαϊκά πρότυπα θα αναδεικνύει το πιο πολύ την αναγκαιότητα εφαρμογής της ασφάλισης ως απαραίτητο μέσο χρηματικής αποζημίωσης, όταν κάποια επιχείρηση ή κάποιος επαγγελματίας κατηγορείται για θέματα ευθύνης.

Γιώργος Κουτίνας: Η εντατικοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας, η οικονομική κρίση και οι «Η ασφάλιση ευρύτερες συνέπειες της παγκοσμιοποίησης δεν μπορούν εύκολα να εργοδοτικής ευθύνης συγχρονιστούν με την επιτελούμενη βελτίωση των τεχνολογικών μεθόδων είναι σχεδόν παραγωγής και πρόληψης ατυχημάτων. Μοιραία δημιουργείται ένταση κινδύνων άγνωστη στη χώρα και ευθυνών που σε μια σύγχρονη επιχείρηση πρέπει να αντιμετωπίζονται μας πέρα από κάποια διεξοδικά ώστε να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα και ανταγωνιστικότητά της.

«ψευδεπίγραφα»

ασφαλιστήρια με Τα εργατικά ατυχήματα, αν και σπάνια, πάντα θα υπάρχουν και θα βαραινούν πολύ χαμηλά όρια οικονομικά. Η πιθανότητα επέλευσης των ατυχημάτων δεν μπορεί να μηδενιστεί αποζημίωσης και με και η όποια προσπάθεια για τη ριζική ελαχιστοποίησή τους θα ήταν πρακτικά διάφορους αφενός υπερβολικά δαπανηρή και αφετέρου αδύνατη. Με ένα τέτοιο δεδομένο, η περιοριστικούς, γνώση και το χρήμα ως κινητήριοι μοχλοί στη σύγχρονη οικονομία ενίοτε επιστρατεύθηκαν και για την ορθολογική αντιμετώπιση των συνεπειών από καταχρηστικούς εργατικά ατυχήματα. όρους ασφαλιστικής κάλυψης». Αναπτύχθηκαν και εφαρμόζονται σύγχρονες μέθοδοι υγιεινής και ασφάλειας

εργασίας με στόχο την πρόληψη των ατυχημάτων. Έτσι, εδώ και αρκετά χρόνια δημιουργήθηκε και λειτουργεί ο κατάλληλος μηχανισμός που παρέχει την απαραίτητη λύση στο πρόβλημα και που αυτός δεν είναι άλλος από την ασφάλιση.

Η θεωρία των πιθανοτήτων έδωσε τις βάσεις για τη δημιουργία του θεσμού της κοινωνικής όσο και της ιδιωτικής ασφάλισης.

Εργατικά ατυχήματα και ευθύνη

Παρά τις όποιες προόδους στον τομέα της πρόληψης, η αμέλεια, το λάθος και η παράλειψη είναι ανθρώπινες αδυναμίες που πάντα υπάρχουν και μπορούν να καταστούν γενεσιουργές αιτίες για την πρόκληση εργατικών ατυχημάτων με ενίοτε βαριές οικονομικές συνέπειες για:

- τον εκάστοτε εργοδότη
- το Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης,
- τον ίδιο τον εργαζόμενο και την οικογένειά του (περίπτωση σοβαρής σωματικής βλάβης με μερική ή μόνιμη ανικανότητα ή θάνατο).

Εξ αμελείας λάθος ή παράλειψη συνιστούν την έννοια της ευθύνης που είναι άμεσα συνδεδεμένη με την κάθε ανθρώπινη δραστηριότητα. Στην περίπτωση των εργατικών ατυχημάτων ο νομοθέτης δεν συγχωρεί και επιβάλλει ανάλογη τιμωρία στον κατ' αρχήν φερόμενο ως υπαίτιο εργοδότη, με το κλασικό αιτιολογικό της «μη τήρησης των προσηκόντων μέτρων ασφαλείας για την πρόληψη του ατυχήματος». Είναι προφανές πως σε παρόμοιες καταστάσεις το όποιο οικονομικό κόστος του εργατικού ατυχήματος, βαρύνει τον εργοδότη, ο οποίος έχει και την εκ του νόμου αντικειμενική αστική ευθύνη.

Για να μειωθεί η πιθανότητα επέλευσης των ατυχημάτων μέσω της πρόληψης, το σύστημα εισήγαγε το θεσμό του τεχνικού ασφαλείας. Με τον τρόπο αυτό, εφόσον επέλθει κάποιο ατύχημα, μέρος της ευθύνης βαραίνει και τον ενδεχόμενα συν-υπαίτιο τεχνικό ασφαλείας. Δηλαδή, μιλάμε για την εξ αμελείας επαγγελματική ευθύνη παράλειψη στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών συμβούλου μελέτης και επιθεώρησης κινδύνων της επιχείρησης.

Στην περίπτωση εργατικών ατυχημάτων έχουμε αντίστοιχα την εργοδοτική ευθύνη της επιχείρησης και την επαγγελματική ευθύνη του τεχνικού ασφαλείας. Ευτυχώς και για τους δύο, η ευθύνη τους ασφαλιζεται!

Ασφαλιστική κάλυψη αστικής ευθύνης

Υπό το βάρος των κοινωνικών πιέσεων γύρω από τα εργατικά ατυχήματα, η διεθνής πρακτική εδώ και πολλά χρόνια ενεργοποίησε το θεσμό της ιδιωτικής ασφάλισης. Συγκεκριμένα, εισήγαγε διά νόμου ή θεσμικά την ασφάλιση εργοδοτικής ευθύνης για τις επιχειρήσεις και την ασφάλιση επαγγελματικής αστικής ευθύνης για τους τεχνικούς ασφαλείας, στοχεύοντας με τον τρόπο αυτό στην εξασφάλιση επαρκούς χρηματοδότησης των οικονομικών συνεπειών.

Οι ασφαλιστικές εταιρείες, όπως είναι ευνόητο, πέρα από τα θεσμικά όργανα της πολιτείας (επιθεωρητές εργασίας) έχουν κάθε λόγο διακριτικά να ενδιαφέρονται για την τήρηση των μέτρων ασφαλείας ή και για την επιβολή κατάλληλων μέτρων πρόληψης, προκειμένου να παρέχουν την αντίστοιχη κάλυψη στην ασφαλισμένη επιχείρηση ή στον ασφαλισμένο επαγγελματία τεχνικό ασφαλείας. Έτσι, με τον τρόπο αυτό δημιουργείται έμμεσα και ένας ανεξάρτητος μηχανισμός «πρόληψης» των εργατικών ατυχημάτων.

Διεθνής ασφαλιστική εμπειρία & ελληνική πραγματικότητα

Ο θεσμός της ασφάλισης διαθέτει εμπειρία & γόνιμες λύσεις που εφαρμόζονται θεσμικά ή διά νόμου εδώ και πολλά χρόνια σε όλες τις προηγμένες χώρες.

Αμελητέα η σχετική εμπειρία στη χώρα μας. Επιπλέον, υπάρχει η γνωστή τάση αποφυγής ή υποτίμησης σχετικών οδηγιών, νόμων, υπουργικών αποφάσεων. Δυστυχώς, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και τα επαγγελματικά σωματεία των εργαζομένων από μια πλευρά και οι εργοδότες από την άλλη δεν προσέγγισαν τη συγκεκριμένη παράμετρο της ασφάλισης αστικής ευθύνης

Απαιτείται συνειδητοποίηση της νέας κατάστασης που διαμορφώνεται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιτείνεται με την τρέχουσα οικονομική κρίση.

Η ασφάλιση θα πρέπει να εμπεδωθεί άμεσα και να αποτελέσει συνειδητή επιλογή των όλων των εμπλεκόμενων φορέων (πολιτεία, συνδικαλιστικές οργανώσεις, επιχειρήσεις, ασφαλιστές).

Οι καιροί αλλάζουν. Η τρέχουσα οικονομική κρίση που μαστίζει τη χώρα θέτει επί τάπητος, μεταξύ άλλων, παρόμοια ζητήματα. Η κοινωνική πίεση για απόδοση ευθυνών σε συνδυασμό με την αναζήτηση νέων κανόνων επιχειρηματικής δράσης ανεβάζουν τον πήχη στα θέματα της αστικής ευθύνης των επιχειρήσεων αλλά και των επαγγελματιών που παρέχουν υπηρεσίες για λογαριασμό τους. Σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, η τάση αυτή ισχύει και σαφέστατα λειτουργεί προς όφελος της οικονομίας και του κοινωνικού συνόλου.

Σε όλες τις προηγμένες χώρες της Ευρώπης δεν νοείται σήμερα επιχείρηση χωρίς ασφάλιση αστικής ευθύνης έναντι των εργαζομένων (εργοδοτική ευθύνη). Η ασφαλιστική κάλυψη της εργοδοτικής ευθύνης (αποζημιώσεις πέραν του Ταμείου Κοινωνικής Ασφάλισης) θα πρέπει τουλάχιστον σε κάποιο επίπεδο να γίνει υποχρεωτική και στη χώρα μας.

Η Κύπρος μάς δείχνει το δρόμο, αφού από το 1989 έχει θεσμοθετήσει την υποχρεωτική ασφάλιση εργοδοτικής ευθύνης όλων ανεξαιρέτως των επιχειρήσεων. Πεισιμένη δε για την πρακτική αξία του νόμου προέβηκε, σχετικά πρόσφατα, στη βελτίωσή του με αναβάθμιση των ελάχιστων ορίων υποχρεωτικής ασφαλιστικής κάλυψης της εργοδοτικής ευθύνης!

Μολονότι τόσο ουσιαστική και χρήσιμη, η ασφάλιση εργοδοτικής ευθύνης είναι σχεδόν άγνωστη στη χώρα μας πέρα από κάποια «ψευδεπίγραφα» ασφαλιστήρια με πολύ χαμηλά όρια αποζημίωσης και με διάφορους περιοριστικούς, ενίοτε καταχρηστικούς όρους ασφαλιστικής κάλυψης. Ωστόσο, η ασφάλιση αυτή δεν κοστίζει ακριβά και η όποια δαπάνη εκπίπτει από τη φορολογητέα ύλη. Το σπουδαιότερο, διασφαλίζει όχι μόνο την ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης αλλά και τη βιωσιμότητά της σε ειδικές περιπτώσεις ζημιών που εκ του νόμου υποχρεούται να αποζημιώσει (σοβαρά εργατικά ατυχήματα).

Είναι κρίμα η ΓΕΣΕΕ και οι συνδικαλιστικοί φορείς να αγνοούν τη συγκεκριμένη παράμετρο. Είναι επίσης κρίμα οι διάφοροι εργοδότες να «προσπερνάνε» μια τέτοια χαμηλού κόστους ασφάλιση που δεν έχει μόνο χαρακτήρα κοινωνικής πρόνοιας, αλλά αποτελεί και «εργαλείο» χρηματοοικονομικής προστασίας τους στην περίπτωση εργατικών ατυχημάτων που εκ του νόμου αντικειμενικά τους βαραίνουν.

Γιατί είναι απαραίτητη η ασφάλιση της αστικής ευθύνης

- Τα τυχαία ζημιογόνα γεγονότα και τα εργατικά ατυχήματα, όπως και τα ανθρώπινα λάθη, δεν μπορούν σε καμιά περίπτωση να αποκλειστούν ή να μηδενιστούν.
- Οι ενδεχόμενες οικονομικές ζημιές μπορεί να είναι δυσβάσταχτες τόσο για την ίδια την υπαίτια επιχείρηση όσο και για την πολιτεία.
- Η κάθε επιχείρηση στο σύγχρονο ανταγωνιστικό περιβάλλον της παγκοσμιοποίησης έχει ανάγκη από νομική και οικονομική προστασία για την απρόσκοπτη άσκηση της δραστηριότητάς της.
- Η άρτια και πλήρης ασφαλιστική κάλυψη της αστικής ευθύνης είναι αναγκαία για την κάθε σύγχρονη επιχείρηση.
- Αποτελεί την πλέον σύγχρονη αξιόπιστη νομική & οικονομική προστασία της επιχείρησης.
- Προστατεύει τον ισολογισμό & τα εκτελεστικά στελέχη της επιχείρησης στο πλαίσιο τυχόν αξιώσεων εις βάρος τους.
- Αποτελεί «αξία» που εντάσσεται στο ενεργητικό της επιχείρησης με θετικό αντίκτυπο στην πιστοληπτική εικόνα και ανταγωνιστικότητά της
- Ενθαρρύνει την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, χάρις στη νομική προστασία και οικονομική σιγουριά που εξασφαλίζει.

Η ασφάλιση αστικής ευθύνης δεν είναι μόνο στοιχείο πρόνοιας. Είναι τεκμήριο αξιοπιστίας έναντι των εργαζομένων, έναντι χρηματοδοτών, έναντι της πολιτείας αλλά και έναντι του κοινωνικού συνόλου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΤΙΝΑΣ, μηχανικός ΕΜΠ & ENSPM Γαλλίας, εμπειρογνώμων σε θέματα ασφαλίσεων αστικής ευθύνης, επιχειρηματικών κινδύνων & τεχνικών έργων. Είναι διευθύνων σύμβουλος της Κουτίνας Α.Ε. - Μεσίτες Ασφαλίσεων & Αντασφαλίσεων, Lloyd's Coverholders (info@gkoutinas.gr - www.gkoutinas.gr).

© 1996 - 2013, Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ - Π. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ & ΣΙΑ Α.Ε. - ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του περιεχομένου του παρόντος web site με οποιονδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό, μηχανικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και κανόνες Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.